

Dosarul nr. 2r-73/24

2-22037373-01-2r-07022024

Prima instanță, Judecătoria Orhei, sediul Rezina (jud.: D.Cebanița)

Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: I.Secrieru, M.Anton, V.Cotorobai)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stețco Iulia împotriva lui Stețco Vladimir cu privire la partajarea averii în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel incident declarată de avocatul Lefter Stela în interesele lui Stețco Vladimir împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023,

c o n s t a t ă:

La 18 martie 2022 avocatul Dariiev Boris, acționând în numele și interesele reclamantei Stețco Iulia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Stețco Vladimir, solicitând încasarea de la pârâțul Stețco Vladimir în beneficiul Iuliei Stețco suma de 151131,5 lei, ce constituie 1/2 cotă-parte din banii obținuți de la vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în XXXXX, conform contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 28.03.2019, autentificat de notarul Romanescu Mihail din XXXXX și înregistrat cu nr. 2686; încasarea de la pârâțul Stețco Vladimir în beneficiul Iuliei Stețco, suma de 2 250 euro sau echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii judecătorești, ce constituie 1/2 cotă-parte din costul automobilului de model XXXXX înregistrat cu drept de proprietate la data de 26.05.2017.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă partajarea averea, bunul mobil, proprietatea în devălmășie a foștilor soți Stețco Iulia și Stețco Vladimir în modul următor:

S-a atribuit lui Stețco Vladimir, în natură, automobilul de model XXXXX, numărul de identificare XXXXX, numărul motorului XXXXX, numărul caroseriei XXXXX, anul producerii XXXXX, culoarea roșu închis, în valoarea totală de 52 000 lei.

S-a încasat de la Stețco Vladimir în folosul Iulie Stețco în schimbul la 1/2 cotă-parte din automobil de model XXXXX, anul producerii XXXXX - o sultă în mărime de 26000 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Stețco Vladimir în folosul statului, taxa de stat în mărime de 780 lei.

S-a încasat de la Stețco Iulia în folosul lui Stețco Vladimir, cheltuieli de judecată în sumă totală de 785 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 26 mai 2023 și, suplimentar la 28 iulie 2023, Stețco Vladimir și reprezentantul său, avocatul Lefter Stela, au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de partajarea în natură a automobilului de model XXXXX, în special la mărimea sultei pe care apelantul urmează să-i achite intimatei, aceasta fiind stabilită în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de pârâtul Stețco Vladimir și reprezentantul său, avocatul Lefter Stela, împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen.

La 5 octombrie 2023 avocatul Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel incident, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de partajarea în natură al automobilului de model XXXXX, în special la mărimea sultei pe care apelantul urmează să-i achite intimatei, aceasta fiind stabilită în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel incident declarată de avocatul Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023.

La 16 ianuarie 2024 Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela a depus recurs împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

A invocat Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela că încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată la 12 ianuarie 2024.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să o aplice și anume art.369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atât, a relatat că instanța de apel neîntemeiat a restituit apelul incident deoarece apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel, conform prevederilor art.362¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea

de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023, Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela la 26 mai 2023 și, suplimentar la 28 iulie 2023 au contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de pârâtul Stețco Vladimir și reprezentantul său, avocatul Lefter Stela, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen.

La 5 octombrie 2023 avocatul Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel incident.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel incident declarată de avocatul Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 aprilie 2023.

Se reține că la 25 decembrie 2023 Curtea de Apel Chișinău, a expediat copia încheierii din 09 noiembrie 2023 avocatului Lefter Stela, reprezentantul lui Stețco Vladimir prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail XXXXX.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin

intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Astfel, termenul de contestare a încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a început să curgă din 26 decembrie 2023 (ziua imediat următoare celei în care a fost recepționată încheierea) și a expirat la 09 ianuarie 2024 (zi de marți). Respectiv, cererea de recurs înaintată de avocatul Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir, înregistrată la 16 ianuarie 2024, este tardivă.

Completul de judecată menționează că argumentul avocatului Lefter Stela, în interesele lui Stețco Vladimir precum că încheierea din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată la 12 ianuarie 2024, instanța de recurs îl apreciază critic, deoarece acestea poartă un caracter declarativ.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Completul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 16 ianuarie 2024, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, Completul notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Completul de judecată reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter

civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela, împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Stețco Vladimir, reprezentat de avocatul Lefter Stela împotriva încheierii din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ștețco Iulia împotriva lui Ștețco Vladimir cu privire la partajarea averii în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi